

BIJBELVERKLARING THOMAS SCOTT

THOMAS SCOTT
Bijbelverklaring

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING
LEERDAM

Bijbelverklaring Thomas Scott

1e druk 2019

2e druk 2024

De eerste druk verscheen bij Royal Jongbloed, Heerenveen.

© 2024 Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), Leerdam

Alle rechten voorbehouden

www.gbs.nl

ISBN 978-94-9298-749-5

NUR 701

Ontwerp omslag en lay-out binnenwerk: Geert de Koning

Opmaak binnenwerk: PPMF, Wolvega

De gebruikte bijbelvertaling is de Statenvertaling. Deze behoort tot het publieke domein en is afgedrukt in de versie die door Royal Jongbloed is overgedragen aan de GBS.

Kaarten: © Royal Jongbloed

Vertaling studienoten: drs. C. van der Meiden, © GBS

Eindredactie: M. van der Linden-Taal

Deze uitgave is mede tot stand gekomen dankzij een bijdrage van de Stichting Jagtspoel Fonds.

Inhoudsopgave

Voorwoord	6	Jona	3036
Inleiding door Thomas Scott	7	Micha	3047
Over Scott zelf	38	Nahum	3067
Redactionele opmerkingen	40	Hábakuk	3074
Lijst met gebruikte afkortingen	41	Zefánja	3086
Ambten, functies en beschrijvingen		Haggai	3096
van mensen in de Heilige Schrift	43	Zacharía	3104
Tijdsaanduidingen in een jaar	46	Maleáchi	3151
Maten en gewichten	48	De geschiedenis van de Joden	3163
Inleiding op het Oude Testament	51	Inleiding op het Nieuwe Testament	3167
Genesis	53	Matthéüs	3171
Exodus	219	Markus	3390
Leviticus	375	Lukas	3466
Numeri	461	Johannes	3620
Deuteronomium	577	Handelingen	3781
Jozua	684	Romeinen	3955
Richteren	758	1 Korinthe	4068
Ruth	832	2 Korinthe	4160
1 Samuël	843	Galaten	4222
2 Samuël	944	Éfeze	4255
1 Koningen	1033	Filippenzen	4292
2 Koningen	1139	Kolossenzen	4318
1 Kronieken	1247	1 Thessalonicenzen	4341
2 Kronieken	1318	2 Thessalonicenzen	4361
Ezra	1416	1 Timótheüs	4374
Nehemía	1450	2 Timótheüs	4409
Esther	1497	Titus	4429
Job	1527	Filémon	4442
Psalmen	1649	Hebreeën	4446
Spreuken	1999	Jakobus	4522
Prediker	2149	1 Petrus	4552
Hooglied	2195	2 Petrus	4583
Jesaja	2228	1 Johannes	4603
Jeremía	2475	2 Johannes	4640
Klaagliederen	2672	3 Johannes	4643
Ezechiël	2695	Judas	4646
Daniël	2874	Openbaring	4654
Hoséa	2953	Naschrift	4763
Joël	2996	Kaarten	4765
Amos	3009	Chronologische tabel	4774
Obadja	3033		

GENESIS

In het Hebreeuws wordt dit boek *Beresjiet* genoemd, naar het eerste woord in de grondtekst, dat 'in het begin' betekent. Maar in de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, wordt dit boek 'Genesis' genoemd, dat 'begin' of 'oorsprong' betekent, namelijk van de wereld. De geïnspireerde geschiedschrijver geeft in dit boek allereerst een verslag van de schepping van hemel en aarde, de schepping van Adam en Eva naar het beeld van God, en de instelling van het huwelijk. Dan vertelt hij hoe de zonde de wereld is binnengekomen en door de zonde de dood; en hoe aan onze gevallen stamouders de eerste belofte van een Verlosser gegeven werd. Vervolgens laat hij zien wat de uitwerkingen waren van de zondeval; hoe Kaïn zijn rechtvaardige broer Abel vermoordde, en hoe het kwaad zich uitbreidde en de wereld ging beheersen. Maar hij laat ook de kracht zien van Gods genade in de voorbeelden van Abel, Henoch en Noach.

Er wordt iets verteld over de uitvindingen en activiteiten van enkele nakomelingen van Kaïn; van het nageslacht van Seth tot Noach wordt echter een zorgvuldige opsomming gegeven, met de leeftijden erbij. Uiteindelijk heeft de HEERE, na 1656 jaar, getergd door het kwaad van de mensen, de aarde door een watervloed verwoest, en Zijn dienstknecht Noach met zijn vrouw, en zijn drie zonen met hun vrouwen, in de ark bewaard. Van deze buitengewone catastrofe zijn er in alle volkeren wel enkele overleveringen en sporen bewaard gebleven. Vervolgens wordt beschreven hoe de aarde opnieuw bevolkt wordt door de afstammelingen van de zonen van Noach, en wordt het geslachtsregister vervolgd vanaf Sem, in de lijn van Abraham, tot Jakob en zijn zonen. Deze geschiedenis, hoe beknopt ook, werpt meer licht op de oorsprong van de volken en daarmee samenvallende zaken, dan verkregen kan worden uit alle andere documenten uit de oudheid bij elkaar. De overeenstemming die er is met de documenten die de meeste aanspraak maken op authenticiteit, bewijst temeer dat hier een waarheidsgetrouw verslag wordt gegeven van die oude tijden, waarvan de heidense geschiedschrijvers slechts via duistere tradities hadden gehoord, en die zij met de absurdste fabels hebben verminkt of vermengd.

De profetieën die we hier verspreid aantreffen, en die tot op de dag van vandaag in vervulling gaan, getuigen ten volle van de Goddelijke inspiratie

van dit boek ([C] Gen. 12:1-3; 48; 49). We vinden hier allerlei bijzonderheden over de stichting van de twee grote wereldsteden in de oudheid, Ninevé en Babel; over het ontstaan van de grote verscheidenheid aan talen, die de communicatie tussen de mensen in alle tijden sindsdien heeft bemoeilijkt; en over de oorsprong van de twee opmerkelijkste volken die ooit op aarde gevonden werden: de Joden en de Ismaëlieten. Er wordt belangrijke informatie gegeven over de Moabieten, Ammonieten, Midianieten, Edomieten of Idumeeërs, allen afstammelingen van Abraham. Ook wordt hier de oudst bekende oorlog vermeld, en de ontzagwekkende verwoesting van Sódóm en de aangrenzende steden, waarbij de Dode Zee ontstaan is. Al dit omvangrijke en interessante historische feitenmateriaal dat we in dit boek aantreffen, over dat verre verleden waarover we geen andere betrouwbare documenten bezitten, is voor de serieuze wetenschapper van onschatbare waarde.

Er wordt een overvloed van bijzonderheden gegeven over de geschiedenis van Abraham, de vader der gelovigen, de drager van de beloften, en de voorvader van Christus, alsmede over Izak en Jakob, de erfgenamen van dezelfde beloften. God, Wiens oordeel naar waarheid is, laat op deze wijze zien welke dingen Hij het belangrijkste acht. En de geschiedenis van Jozef is weergaloos geschreven, ongeëvenaard in de annalen van de wereld. Opvallend is ook de onpartijdigheid van de geïnspireerde geschiedschrijver in het vermelden van de onvolmaaktheden in het karakter van de meest in achtung zijnde personen, ook al betreft het zijn eigen voorvaders. En de uitdrukkingen van afschuw waarmee hij melding maakt van de misdaad van zijn directe voorvader Levi, is een geïnspireerd schrijver waardig, en tot nu toe bijna uniek voor de Schriften.

Het boek eindigt bij de dood van Jozef, ongeveer 713 jaar na de zondvloed, of 2369 jaar na de schepping. Het boek is een kostbare schat van informatie voor de geleerde oudheidkundige. Veel kostbaarder is dit boek echter voor de vrome Christen, vanwege de belangrijke godsdienstige instructie die hij erin vindt over God onze Schepper, onze gevallen staat, de belofte van een Zaligmaker, en de wandel van de verlost zondaar met God. 'Zonder deze geschiedenis zou de wereld zich in totale duisternis bevinden, niet wetend waar zij vandaan is gekomen of waar zij heen

gaat. Uit de eerste pagina van dit heilige Boek kan een kind in één uur meer leren dan alle filosofen in de wereld, zonder dit Boek, in duizenden jaren te weten zijn gekomen.' Fuller.

4004 v.Chr.

God schept hemel en aarde, 1; vormt het licht en het uitspannel, 2-8; scheidt het droge land van de wateren, en schept de verschillende plantensoorten, 9-13; vormt de zon, maan en sterren, 14-19; doet de wateren vissen en vogels voortbrengen, en de aarde vee en wilde dieren en kruipend ge-

dierte, 20-25; schept de mens naar Zijn beeld, zengt hem, geeft hem heerschappij, schenkt hem de vruchten van de aarde tot voedsel, en noemt het geheel 'zeer goed', 26-31.

De schepping

1 ¹*In ^aden beginne schiep ^bGod den hemel en de aarde.

²*De aarde nu was ^cwoest en ledig, en duisternis was op den afgrond; ^den de Geest Gods zweefde op de wateren.

a Spr. 8:22,23; Joh. 1:1-3; Hebr. 1:10; 1 Joh. 1:1. b Job 38:4; Ps. 89:12,13; 102:26; 146:6; 148:4,5; Jes. 40:28; 42:5; 44:24; 51:13; Jer. 32:17; 51:15; Zach. 12:1; Hand. 14:15; 17:24; Rom. 1:20; Kol. 1:16; Hebr. 3:4; 11:3; Openb. 4:11; 10:6. c Jer. 4:23; Nah. 2:10. d Job 26:13; Ps. 33:6; 104:30; Jes. 40:12,13.

§1:1 Voor ons, mensen, die slechts 'van gisteren zijn' (Job 8:9), is het vanzelfsprekend dat wij vragen stellen over de dingen die er vóór ons geweest zijn, en gissingen maken over de oorsprong van alle dingen. Maar hiervoor is ons verstand duidelijk niet toereikend, en zelfs de wijste heidenen zijn over dit onderwerp voortdurend in onzekerheid, tegenstrijdigheid en ongerijmdheid verward geraakt. Hoe logisch de conclusie ook is dat alle dingen in den beginne door de eeuwige, onafhankelijke en almachtige God geschapen zijn, toch is de mens er nooit in geslaagd om zelf tot deze conclusie te komen. Uiteindelijk 'verstaan wij door het geloof, dat de wereld door het woord Gods is toebereid, alzo dat de dingen die men ziet, niet geworden zijn uit dingen, die gezien worden' (Hebr. 11:3). Het verstand is in staat om met de informatie, die tot ons komt door het woord van God, in te stemmen, deze zich eigen te maken en toe te passen, maar het is niet in staat om deze dingen zelf van tevoren te bedenken. De kennis die ons door Gods openbaring geschonken wordt, vertelt ons niets over de eeuwigheid die aan de schepping voorafging. Dat is een afgrond die al onze gedachten opslokt, al onze bespiegelingen en redeneringen hierover lopen op niets uit. Het zou ook alleen maar onze nieuwsgierigheid bevredigen, en ons een hoeveelheid informatie verschaffen waar wij niets aan hebben. De Schriften leren ons, geheel in overeenstemming met de nuchtere conclusies van ons verstand, dat God is 'van eeuwigheid tot eeuwigheid' ([MR]; [C] Ex. 3:14). Al het andere heeft een begin gehad. Zo opent de geïnspireerde geschiedschrijver zijn relaas op abrupte en indrukwekkende wijze met de woorden: 'In den beginne'. Alsof hij zeggen wil: 'Dit, o mens, is voor u genoeg om te weten, stop hier met uw overmoedige vragen, roep uw gedachten terug van

dingen die voor u te hoog zijn, en leer uw Schepper te aanbidden.' ◊ De Schriften zijn vooral bedoeld om ons de kennis van God te leren; en dat wordt gedaan op een wijze die het geschiktst is om ons die kennis bij te brengen, namelijk door ons Zijn werken bekend te maken. Uit de schepping van de wereld leren we 'Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid' (Rom. 1:20), en in de dingen die Hij gemaakt heeft, zien we Zijn oneindige wijsheid en goedheid. De eenvoud en harmonie die we aantreffen te midden van de rijkste veelsoortigheid, brengt ons ertoe om de Schepper te beschouwen als 'de ENE LEVENDE EN WAARACHTIGE GOD'. ◊ Het woord in de grondtekst dat met 'God' vertaald wordt, staat in het meervoud maar heeft een werkwoordsvorm in het enkelvoud bij zich. Het Hebreeuws schijnt op zijn minst een dialect van de oorspronkelijke taal geweest te zijn, en het is duidelijk dat de Heere deze taal uitgekozen heeft om Zich daarin voor de eerste maal via het geschreven woord aan de mens te openbaren. Zo lijkt deze grammaticale anomalie, al direct in het begin van de Schriften, bedoeld te zijn om ons te wijzen op een mysterie waar later meer onthullingen over komen, namelijk de Drieheid der Personen in één God. Deze leer, die zo belangrijk is in het christelijke systeem, is natuurlijk niet alleen op deze aanwijzingen gefundeerd; maar toch mogen we deze eerste tekenen ervan niet zomaar van de hand wijzen. ◊ God heeft de hemel en de aarde geschapen, oftewel het gehele universum, zichtbaar en onzichtbaar. Het woord 'hemel' wordt soms in de Schrift gebruikt om de plaats aan te duiden waar Gods heerlijkheid meer in het bijzonder te zien is, en waar de engelen en de zielen der rechtvaardigen verblijven. Op andere plaatsen in de Schrift wordt hiermee de eindeloze ruimte bedoeld waarin de zon, maan en sterren geplaatst zijn.

En op weer andere plaatsen wordt hiermee de dampkring aangegeven. De betekenis van dit woord moet dus blijken uit de context. ◊ Wat hier met enkele woorden wordt verteld, rechtvaardigt geen conclusies over engelen, of over inwoners van andere systemen, behalve dat het allemaal schepselen van God zijn. Maar deze zichtbare wereld is in zes dagen gevormd. ◊ Allereerst lijkt er een chaotische massa uit het niets geschapen te zijn, die vervolgens geleidelijk aan tot orde en schoonheid werd gebracht.

§1:2 De materie, waaruit de aarde en het daarmee verbonden zonnestelsel geschapen zijn, was eerst een ongeorganiseerde massa van elementen, 'woest'. Deze massa was 'ledig', zonder planten, bomen of dieren, en met een dikke 'duisternis' bedekt. Deze duisternis was 'op de afgrond', de ongevormde chaos, totdat de duisternis werd verdreven door het werk van 'de Geest Gods'. Van Hem wordt gezegd dat Hij 'zweefde op de wateren', en dit woord 'zweven' in de grondtekst wordt gebruikt om het broeden van vogels op hun eieren te beschrijven. Zo vinden we reeds in het begin van het heilige Boek een aanwijzing van de Heilige Geest, Wiens invloed en activiteiten een zo opmerkelijk en bijzonder deel uitmaken van de openbaring; want als de werkloosheid van de schepping, 'zweefde' Hij 'op de wateren'. ◊ In het Nieuwe Testament vinden we teksten die uitdrukkelijk al het scheppingswerk toeschrijven aan Jezus Christus, de Zoon en het Woord van God. Als we die vergelijken met dit gedeelte, waarin het werk van de Heilige Geest wordt benadrukt, en met weer andere gedeelten in de Schrift, waarin verkondigd wordt dat God alle dingen geschapen heeft, dan moet het ons duidelijk zijn dat er, reeds vanaf het begin van de Bijbel, een werkelijk fundament bestaat voor

3 *En ^aGod zeide: ^bDaar zij licht! en daar werd licht.

4 En God zag het licht, ^cdat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis.

5 En God noemde het licht ^ddag, en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de eerste dag.

6 *En God zeide: ^eDaar zij een uitspansel in het midden der wateren; en dat make scheiding tussen wateren en wateren!

7 En God maakte dat uitspansel, en ^fmaakte scheiding tussen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tussen de wateren, die ^gboven het uitspansel zijn. ^hEn het was alzo.

8 En ⁱGod noemde het uitspansel hemel. ^jToen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de tweede dag.

9 *En God zeide: ^kDat de wateren van onder den hemel in een plaats vergaderd worden, en dat het droge gezien worde! En het was alzo.

10 *En God noemde het droge aarde, en de vergadering der wateren noemde Hij zeeën; ^len God zag, dat het goed was.

11 *En God zeide: ^mDat de aarde uitschiet grasscheutjes, kruid zaadzaaiende, vruchtbaar geboomte, dragende ⁿvrucht naar zijn aard, welks zaad daarin zij op de aarde! En het was alzo.

12 En ^ode aarde bracht voort grasscheutjes, ^pkruid zaadzaaiende naar zijn aard, en vrucht dragend geboomte, welks zaad daarin was, naar zijn aard. En God zag, dat het goed was.

13 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de derde dag.

14 *En God zeide: ^qDat er lichten zijn in het uitspansel des hemels, om scheiding te maken

a Ps. 33:9; Matth. 8:3; Joh. 11:43,44. b 2 Kor. 4:6; Ef. 5:14. c Gen. 1:10,12,18,25,31; Pred. 2:13; 11:7. d Ps. 74:16; 104:20; Jes. 45:7. e Gen. 1:14,20; 7:11,12; Job 37:11-18; 38:22-26; Jer. 10:13. f Spr. 8:28,29. g Job 26:8; Ps. 104:10-13; 148:4; Pred. 11:3. h Gen. 1:9,11,15,24; Matth. 8:27. i Gen. 1:5,10; 5:2; 32:28. j Gen. 1:5,13. k Job 26:10; 38:8-11; Ps. 24:2; 33:7; 95:5; 104:3,5-9; 136:6; Spr. 8:28,29; Jer. 5:22; 2 Petr. 3:5; Openb. 10:6. l Gen. 1:4; Deut. 32:4; Ps. 104:31. m Gen. 2:5; Job 28:5; Ps. 104:14-17; 147:8; Matth. 6:30; Hebr. 6:7. n Gen. 1:29; 2:9,16; Matth. 7:17; Luk. 6:43,44; Jak. 3:12. o Jes. 61:1; Mark. 4:28. p Jes. 55:10,11; Matth. 13:24,25; 2 Kor. 9:10; Gal. 6:7. q Job 25:3,5; 38:12-14; Ps. 8:4,5; 19:2-7; 74:16,17; 104:19,20; 119:91; 136:7-9; 148:3-6; Jes. 40:26; Jer. 31:35; 33:20,25.

de leer van drie Goddelijke Personen in de eenheid van de Godheid.

¶1:3-5 De verhevenheid van de hier bezigde taal, en de eenvoud waarmee de schepping beschreven wordt, is indrukwekkend. ◊ Voordat zon, maan en sterren gevormd waren, vond er op de chaotische massa een regelmatige opeenvolging van licht en duisternis plaats, op een wijze die wij niet kunnen uitleggen of begrijpen. Zo werd 'de eerste dag' afgebakend. 'God zag het licht, dat het goed was'; goed in zichzelf, en wonderlijk afgestemd op de behoeften van Zijn schepselen. ◊ Hoe wonderbaar en onverklaarbaar is het licht, hoe noodzakelijk, ja onmisbaar voor het menselijk leven!

¶1:6-8 Het woord dat met 'uitspansel' is weergegeven, wordt gebruikt voor heel de ruimte die de aarde omringt, tot aan de sterren toe, 'die Hij stelde in het uitspansel des hemels'. Zo wordt er ook gezegd dat de vogels 'vliegen in het uitspansel des hemels'. ◊ Welk gedeelte van deze ruimte er bedoeld wordt, moet blijken uit de context. Op deze plaats wordt het algemeen opgevat in de betekenis van de atmosfeer, of de lucht waarin zich de wolken bevinden, en van waaruit deze de aarde van water voorzien.

¶1:9 De wateren, die waren gescheiden van de droge grond, die zij tevoren hadden bedekt of waarmee ze waren vermengd, werden verdeeld in wateren boven en onder het firmament. De wateren 'onder het firma-

ment' zijn te vinden in de oceanen, zeeën, meren, rivieren, beekjes, bronnen en onderaardse verzamelplaatsen. De wateren 'boven het firmament' bevinden zich in de lucht, vormen wolken, en dalen op de aarde neer in de vorm van regen en dauw. ◊ Ik zal niet pogen de hier gebruikte uitdrukkingen nader uit te leggen, maar wil de aandacht van de lezer liever richten op de macht, wijsheid en goedheid van God, die we hier in de schepping zien tentoongespreid. In het enorme reservoir van de oceanen en zeeën wordt het water opgeslagen, en door zijn zoutgehalte en onophoudelijke bewegingen voor het bederf bewaard. Deze oceanen en zeeën maken een vriendschappelijke uitwisseling mogelijk tussen ver van elkaar gelegen volken, voorzien de mensen van immense hoeveelheden gezonde voeding, en zijn in vele andere opzichten nuttig voor de mensheid. Op verschillende manieren voorzien ze heel de aarde van water, maken het oppervlak ervan vruchtbaar, lessen de dorst van alle levende schepselen, en ontvangen uiteindelijk het water via beken en rivieren weer terug.

¶1:10 We zien dat God Zelf namen heeft gegeven aan de schepselen waarover Adam geen heerschappij kon uitoefenen. Aan de overige heeft Hij Adam namen laten geven. ◊ Ongetwijfeld kwam in de oorspronkelijke namen de aard van de schepselen tot uitdrukking.

¶1:11,12 Tot nu toe was alles inert

en levenloos. Maar nu werd het plantenrijk geschapen, in al zijn variaties en soorten, voor het gebruik van mens en dier. En de verschillende plantensoorten werden geschapen met een verbazingwekkend vermogen om zich door zaden voort te planten en zich bijna tot in het oneindige te vermenigvuldigen. Deze zaden zijn vaak zeer klein, nauwelijks van elkaar te onderscheiden, maar toch produceren ze steeds planten van dezelfde soort als waaruit zij voortgekomen zijn, elk naar zijn soort! 'God heeft de zaden van alle planten met bijzondere zorg beveiligd; sommige worden beschermd door een dubbel, ja zelfs door een drievoudig omhulsel.' Bp. Patrick. ◊ Zo gaat de schepping door, van jaar tot jaar, en wordt de aarde, op een onbegrijpelijke wijze, vervuld met de rijkdommen en de milddadigheid van de Heere!

¶1:14-19 Door het woord van de almachtige Schepper werd het licht als het ware opgeslagen in hemellichamen, zoals het water in zeeën, en heeft sindsdien van daaruit warmte en vruchtbaarheid gegeven aan de verschillende gedeelten van de aardbol. Verder wordt door de regelmatige omloop van de hemellichamen de tijd voor ons uitgemeten. ◊ De sterren zijn immens groot, en toch wordt de maan hier een 'groot licht' genoemd in vergelijking met de sterren. Hieruit blijkt dat de schrijvers niet geïnspireerd waren om met wetenschappelijke exactheid over de natuurlijke dingen te

tussen den dag en tussen den nacht; en ³dat zij zijn tot tekenen en tot gezette tijden, en tot dagen en jaren!

15 En dat zij zijn tot lichten in het uitspannel des hemels, om licht te geven op de aarde! En het was also.

16 God dan maakte die twee grote lichten; dat grote licht tot ^bheerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts; ook de sterren.

17 En God ^cstelde ze in het uitspannel des hemels, om licht te geven op de aarde.

18 En om te heersen op den dag, en in den nacht, en om scheiding te maken tussen het licht en tussen de duisternis. En God zag, dat het goed was.

19 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de vierde dag.

20 *En God zeide: ^d‘Dat de wateren overvloediglijk voortbrengen een gewemel van levende zielen; en het gevogelte vliege boven de aarde, in het uitspannel des hemels!

21 En God schiep de ^egrote walvissen, en alle levende wremelende ziel, welke de wateren ^fovervloediglijk voortbrachten, naar haar aard; en alle gevleugeld gevogelte naar zijn aard. ^gEn God zag, dat het goed was.

22 ^hEn God zegende ze, zeggende: Zijt vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de wateren in de zeeën; en het gevogelte vermenigvuldige op de aarde!

23 Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de vijfde dag.

24 En God zeide: ⁱ‘De aarde brenge levende zielen voort, naar haar aard, vee, en kruipend, en wild gedierte der aarde, naar zijn aard! En het was also.

25 En God maakte ^jhet wild gedierte der aarde naar zijn aard, en het vee naar zijn aard, en al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijn aard. En God zag, dat het goed was.

26 *En God zeide: ^k‘Laat Ons mensen maken, ^lnaar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en dat zij ^mheerschappij hebben over de vissen der zee, en

a Gen. 8:22. b Deut. 4:19; Joz. 10:12-14; Job 31:26-28; Jes. 13:10; 24:23; 46:7; Ez. 32:7,8; Joël 2:10,31; 3:15; Amos 5:8; 8:9; Hab. 3:11; Matth. 24:29; 27:45; Hand. 2:20; Openb. 16:8,9; 21:23. c Gen. 9:13; Ps. 8:2; Hand. 13:47. d Gen. 1:22; 2:19; 8:17; Ps. 104:24,25; 148:10; Hand. 17:25. e Job 7:12; 26:5; Ps. 104:26; Ez. 32:2; Jona 1:7; 2:10; Matth. 12:40. f Gen. 8:17; 9:7; Ex. 1:7; 8:3. g Gen. 1:18,25,31. h Gen. 1:28; 8:17; 9:1; 30:27,30; 35:11; Lev. 26:9; Ps. 107:38. i Gen. 6:20; 7:14; 8:19; Job 39:1,2,4,8,12,22; 40:10; Ps. 50:9,10; 104:18-23; 148:10. j Gen. 2:19,20; Job 12:8-10; 26:13. k Gen. 3:22; 11:7; Joh. 5:17; 14:23. l Gen. 5:1; 9:6; Pred. 7:29; Hand. 17:28,29; 1 Kor. 11:7; 2 Kor. 3:18; 4:4; Ef. 4:24; Kol. 1:15; 3:10; Jak. 3:9. m Gen. 9:2,3; Job 5:23; Ps. 8:5-9; 104:20-24; Jer. 27:6; Hebr. 2:6-9; Jak. 3:7.

schrijven, maar dat ze de omgangstaal hebben gebruikt en over deze dingen hebben geschreven zoals ze zich aan ons voordoen. Zo beschouwd is de maan in onze ogen groter dan de sterren. Ook een modern astronoom zou zo kunnen spreken, tenzij hij zich met opzet wetenschappelijk wil uitdrukken. Onwetendheid of onjuistheden zijn, wat dit betreft, niet fataal, en de exactste kennis is naar verhouding van weinig waarde. ‘Maar tot den mens heeft Hij gezegd: Zie, de vrede des Heeren is de wijsheid, en van het kwade te wijken is het verstand’ (Job 28:28).

¶ 1:20-25 De aarde, die nu tot orde en schoonheid was gebracht, rijk voorzien van plantaardige schatten, en oplichtend met een onuitsprekelijke pracht, had nog steeds geen bewoners. Maar in deze verzen hebben we een kort verslag van de vorming van de verschillende diersoorten, die het water, de lucht en het droge land bewonen. Men veronderstelt dat de overkomsten tussen vissen en vogels, in de wijze waarop ze hun jongen voortbrengen en waarop ze zich respectievelijk in water en lucht bewegen, wijzen op hun gemeenschappelijke oorsprong uit het water (Gen. 2:19). Met het woord dat met ‘walvissen’ vertaald is, worden mogelijk alle

grote bewoners van zeeën en rivieren bedoeld. ◊ Er is alle reden om de grote Schepper te bewonderen en te vereren, als we denken aan al die talrijke diersoorten, van onzichtbaar klein tot immens groot, ieder met hun verschillende leefwijze en de daaraan volmaakt aangepaste vernuftige constructie van hun lichaam, en als we denken aan de verschillende manieren waarop ze de mens tot nut en vermaak zijn. Als we overtuigd willen worden van de onbegrijpelijkheid van Gods werken, en van de onwetendheid van de mens, dan is het goed om ons eens te verdiepen in de aard van het leven zelf, hoe het verwekt wordt, in stand blijft en zich in de verschillende diersoorten voortplant. ◊ De grote Schepper vond geen aanleiding om tot in de bijzonderheden Zijn werken op te sommen en daarmee Zijn heerlijkheid te tonen, hoewel het voor ons juist zeer gepast is om ons in Zijn werken te verdiepen en die minutieus te onderzoeken. Daarom worden hier veel dingen niet genoemd, terwijl ze voor ons juist van groot belang zijn. Zo wordt de lucht, die voor het leven van planten en dieren essentieel is, en waarin verrassende sporen van Gods wijsheid en goedheid te vinden zijn, niet met name genoemd; alhoewel de lucht ongetwijfeld begrepen is onder de alge-

mene term ‘uitspannel’ (Gen. 1:6). Terwijl het oppervlak van de aarde voortdurend voorzien wordt van plantaardige rijkdommen, en door nuttige dieren bewoond wordt, zijn onder dat oppervlak de waardevolste schatten opgeslagen, die wel voor ons verborgen zijn, maar niet buiten ons bereik liggen. ‘Hoe groot zijn Uw werken, o HEERE! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van Uw goederen’ (Ps. 104:24).

¶ 1:26,27 Deze bewoordingen wijzen op *consultering*, en niet alleen op *overweging*. We moeten niet denken dat de oneindige God hier in majesteitsmeervoud spreekt, zoals menig vorst dat doet – iets wat meer van praalzucht spreekt dan van waardigheid. Maar het zou nog kwalijker zijn om te denken dat de eeuwige God Zich hier tot een van Zijn schepselen wendt, alsof die Zijn medewerkers waren bij de schepping van de mens. Toch is dit de enige verklaring die er overblijft voor degenen die er akkoord gaan met de Goddelijke inspiratie van de gehele Schrift, maar weigeren in te stemmen met de leer van de Drie-eenheid. Als men echter toegeeft dat deze leer Schriftuurlijk is, dan zijn deze uitdrukkingen goed te begrijpen en behoeven ze nauwelijks nadere uitleg. Bij de schepping van de mens was

over het gevogelte des hemels, en over het vee, en over de gehele aarde, en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt.

27 En God schiep den mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; ^aman en vrouw schiep Hij ze.

28 *En ^bGod zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt!

^a Gen. 2:21-25; 5:2; Mal. 2:15; Matth. 19:4; Mark. 10:6; 1 Kor. 11:8,9. ^b Gen. 1:22; 9:1,7; 17:16,20; 22:17,18; 24:60; 26:3,4,24; 33:5; 49:25; Lev. 26:9; 1 Kron. 26:5; Ps. 127:3-5; 128:3,4; 1 Tim. 4:3.

er tussen de drie Personen in de heilige Drie-eenheid volkomen overeenstemming in het onderling overleg en het scheppingswerk zelf; en zo was deze overeenstemming ook aanwezig bij het herstel van de mens na de zondeval. $\diamond$ Nu moet men niet zeggen dat wij, door het probleem van het meervoud op deze wijze niet te leggen, daar een nog veel groter probleem voor in de plaats hebben gesteld, namelijk de leer van de heilige Drie-eenheid. Want er kan nooit worden aangetoond dat het onmogelijk is dat hetzelfde oneindige Wezen in zeker opzicht Drie is, en in ander opzicht Eén. Wij weten, en het is absurd om dit te ontkennen, dat ziel en lichaam verschillende substanties zijn, terwijl ze toch één mens vormen, die in zeker opzicht 'twee' is, en in ander opzicht 'één'. Maar wie kan de band begrijpen die ziel en lichaam één maakt, en wie kan verklaren hoe deze op elkaar inwerken? En als wij onbegrijpelijk zijn voor onszelf, hoe is het dan mogelijk dat wij onze grote Schepper zouden kunnen begrijpen? We komen hier bij de grenzen van de menselijke kennis. De wetenschapper kan door experimenten ontdekken dat bepaalde dingen zo zijn, en deze of gene eigenschappen hebben; maar hoe en waarom ze zo zijn en werken, blijft nog steeds een ondoordringbaar geheim. $\diamond$ De grote Schepper zei: 'Laat *Ons* mensen maken, naar *Ons* beeld, naar *Onze* gelijkenis.' Dit beeld en deze gelijkenis van God kan niet het lichaam betreffen, want God is een *Geest*. Deze gelijkenis moet dus gelegen zijn in de redelijke ziel. Zelfs in de huidige staat van de menselijke natuur draagt de mensenziel nog een vage gelijkenis met zijn Maker. In het verstand, het geheugen en de verbeeldingskracht is een vage schaduw te zien van de Goddelijke wijsheid en kennis. De wil, die onze activiteiten in alle opzichten opwekt en aanstuurt, draagt een gelijkenis met de almachtige uitwerkingen van Gods wil, en laat zien dat het *verstand* op een onbegrijpelijke wijze op de *materie* kan inwerken. Het geweten, dat ons dingen voorschrijft en ons beschuldigt of ontschuldigt, is een zwakke afspiegeling van de rechtvaardigheid en de heiligheid van de Rechter van allen; en de

onsterfelijkheid die de menselijke ziel ontvangen heeft, doet ons denken aan Hem, Die onafhankelijk en eeuwig is. Echter, gevallen engelen bezitten deze eigenschappen in een nog hogere mate dan wij, en toch wordt van hen nooit gezegd dat zij beeldragers van God zijn. Er zijn maar weinig plaatsen in de Schrift waaruit we redelijkerwijze kunnen afleiden dat de *gevallen* mens op zijn Maker gelijkt, totdat hij door Gods genade vernieuwd wordt. Adam moet dus in een edeler betekenis naar het beeld en de gelijkenis van God gevormd zijn. $\diamond$ Nu kunnen we ons geen goed beeld vormen van de staat en de vermogens die de mens oorspronkelijk had, uit de korte beschrijving die op deze plaats in de Schrift van hem wordt gegeven. Daarvoor moeten we gebruikmaken van de openbaring die God van Zijn zedelijke eigenschappen geeft. We zien die in het karakter van Jezus Christus, Die in Zijn menselijke natuur het Goddelijk beeld in alle volmaaktheid heeft laten zien. Ook wordt het beeld van God beschreven in de zedelijke geboden van de wet, en is het af te lezen uit het karakter van een Christen die tot kennis *vernieuwd* is (Kol. 3:10), 'in ware rechtvaardigheid en heiligheid' (Ef. 4:24). De uitdrukking 'vernieuwd' geeft aan dat dit hetzelfde beeld is dat door de zonde misvormd was [MR]. Uit deze informatiebronnen kunnen we de volgende conclusies trekken. Alleen God kan een onfeilbare en onveranderlijke kennis bezitten; maar Adam was naar Gods beeld geschapen, wat betreft zowel het vermogen om ware kennis in zich op te nemen, als de gezindheid om die kennis te benutten. Hij bezat ook werkelijk een door God gegeven inzicht en een juiste kennis omtrent zijn Schepper, zichzelf, zijn situatie, zijn taak, zijn belangen, zijn plicht om te gehoorzamen, en het afschuwelijke karakter en de rampzalige gevolgen van ongehoorzaamheid. $\diamond$ In deze en dergelijke zaken kunnen we er zeker van zijn dat de kennis en het oordeel van Adam in overeenstemming was met de kennis en het oordeel van zijn Maker, echter niet *onfeilbaar* en *onveranderlijk*. $\diamond$ Als gevolg van deze staat van zijn kennis en oordeel, had Adam ongetwijfeld de neiging om alle din-

gen waarmee hij geconfronteerd werd, naar hun ware aard te waarderen of te verachten, goed of af te keuren, lief te hebben of te verfoeien. $\diamond$ Uit een zodanige gesteldheid van het hart – van het oordeel, de wil en de gevoelens – moet het beeld van God hebben bestaan, en in deze dingen leek Adam dus op zijn Maker. De kennis van een schepsel is echter aan beperkingen onderhevig; er kan dwaling plaatsvinden, en daarmee kan er verandering optreden in zijn oordeel en in zijn hart – dat wil zeggen: een heilig schepsel kan ten val komen en onheilig worden. Maar een onvolmaaktheid in de *oorspronkelijke neiging van het hart*, zou betekenen dat het schepsel onheilig geschapen was, en is onvereenigbaar met het geschapen zijn naar Gods beeld. $\diamond$ Wij stellen dan ook vast dat het beeld van God waarin Adam geschapen is, bestond uit een verstand dat bereid was om ware kennis in zich op te nemen, een oordeel dat vrij was van een verdorven voorinomenheid, een wil met de instelling om te gehoorzamen, en gevoelens die door het verstand en de waarheid gereguleerd werden. Uit een dergelijke geestesgesteldheid vloeit een godzalg leven voort, innerlijk beleefd, en naar buiten toe tot uitdrukking gebracht in rechtvaardigheid, waarheid, welwillendheid, reinheid, en in een nauwgezette regulering en beheersing van elke begeerte en hartstocht. Zo wordt elke plicht jegens God en de medemens met volharding en vreugde beoefend. Vanuit deze gesteldheid wordt elke waarheid geloofd die God nog zou openbaren, elk voorschrift gehoorzaamd dat Hij zou oppleggen, elk door Hem gedaan voorstel van harte aangenomen, en elke openbaring van Gods heerlijkheid bewonderd die hem ooit geschonken wordt. En als het voor de mens mogelijk was geweest om te zondigen zonder daarmee Gods beeld te verliezen, dan zou hij ertoe geneigd zijn om daarvan berouw te hebben en zich te bekeren; en met geloof, liefde en vreugde de Middelaar aan te nemen op Weg de gelovigen vertrouwen, en al die genadegaven te gebruiken, en al die plichten te beoefenen, die voortvloeien uit het karakter van een verlorde zondaar. $\diamond$ De aldus

29 *En God zeide: Ziet, ^aIk heb ulieden al het zaadzaaiende kruid gegeven, dat op de ganse aarde is, en alle geboomte, in hetwelk zaadzaaiende boomvrucht is; ^bhet zij u tot spijze!

30 Maar ^caan al het gedierte der aarde, en aan al het gevogelte des hemels, en aan al het kruipende gedierte op de aarde, waarin een levende

ziel is, *heb Ik* al het groene kruid tot spijze *gegeven*. En het was alzo.

31 *En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was ^dzeer goed. ^eToen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de zesde dag. ^f

a Ps. 24:1; 115:16; Hos. 2:7; Hand. 17:24,25; 1 Tim. 6:17. b Gen. 2:16; 9:3; Job 36:31; Ps. 104:27,28; 136:25; 145:15,16; 147:9; Hand. 14:17. c Job 39:1-3,7,11,33; 40:10,15. d Job 38:7; Ps. 19:2,3; 104:24,31; 1 Tim. 4:4. e Gen. 1:5,8,13,19,23; 2; Ex. 20:11.

naar Gods beeld geschapen mens werd aangesteld om over de andere schepselen heerschappij uit te oefenen. Deze heerschappij is vaak beschouwd als een onderdeel van Gods beeld. Het lijkt echter meer voor de hand te liggen om het vermogen tot heerschappij te beschouwen als het resultaat van dat beeld; dat deze heerschappij ons dus geschonken is vanwege dat vermogen, en als een afschaduwing van de soevereiniteit van God over al Zijn werken. De onderwerping van de dieren zou ongetwijfeld veel vollediger en gewilliger geweest zijn, en de heerschappij van de mens veel goedaardiger en vriendelijker, dan nu het geval is. Want de mens is nu maar al te vaak een hardvochtige tiran over de dieren die zich binnen zijn bereik en onder zijn macht bevinden; en veel dieren lijken zich aan deze misbruikte heerschappij te hebben onttrokken of ervoor te zijn weggevlucht.

¶ 1:28 Uit dit vers blijkt dat zowel de man als de vrouw op de zesde dag geschapen is, en dat de beschrijving in het tweede hoofdstuk slechts een toelichting op deze belangwekkende gebeurtenis is, met nadere bijzonderheden. ◇ De milddadige Schepper, Die hen geschapen had met het vermogen om te genieten, en hun allerlei uitwendige dingen geschonken had die daartoe bijdroegen, verzekerde hen van Zijn gunst en zegen, om hun geluk compleet en duurzaam te maken. Waarschijnlijk heeft Adam ook geleerd om te verwachten dat hij en zijn nakomelingen na een proeftijd, als zij zouden volharden in de gehoorzaamheid, in de hemel zouden worden opgenomen, of de zekerheid van een zaligheid zouden ontvangen die daarmee gelijkwaardig is. Dat het menselijk geslacht zou toenemen, maakte deel uit van de zegen van de Schepper, en als de zonde er niet tussen was gekomen, zou het een voortschrijdende mededeling en vermenigvuldiging van eendloos geluk zijn geweest. ◇ In de voortplanting wordt de schepping nog steeds voortgezet, en hierin kunnen we de Goddelijke volmaaktheden evenzeer bewonderen als in de eerste schepping, alhoewel

het nog maar weinig verrassing opwekt, omdat de gewoonte ertoe leidt dat we dit verwachten.

¶ 1:29,30 Onze behoeften en neigingen geven ons niet het recht om de schepselen van God te gebruiken, hoe geschikt ze ook zouden zijn om daarin te voorzien. We hebben dat recht alleen omdat de grote Eigenaar ons dat heeft verleend. Ook de dieren hebben het recht gekregen om te eten van wat de Schepper in Zijn mildheid schenkt. ◇ Dierlijk voedsel lijkt nog niet algemeen te zijn toegestaan, tot na de zondvloed, waarschijnlijk heeft men daar vóór de zondeval nog niet naar verlangd of zelfs maar aan gedacht. Maar het is niet zeker dat er na de zondeval niets van de geofferde dieren is gegeten, of dat opstandige mensen niet de *vrijheid hebben genomen* om dierlijk voedsel te eten, voordat hun *dit recht was verleend*.

¶ 1:31 'Zeer goed'. Alles wat Gods scheppingskracht tot nu toe had voortgebracht, werd goed genoemd, maar na de schepping van de mens werd te kennen gegeven dat het geheel 'zeer goed' was. Alle onderdelen van de schepping waren uitnemend en volmaakt; ze versterkten elkaars schoonheid, en vormden samen een harmonieus en subliem geheel. De mens was het beeld van zijn Maker, Diens onderkoning, en de enige aanbieder in deze verheven tempel die in staat was om Hem namens het geheel met woorden van aanbidding de eer te brengen die Hem toekomt. De schepping van de mens vormde de bekroning van het geheel, en daarmee werd de schepping 'zeer goed' genoemd. ◇ De volmaaktheden van God zijn het waard om beschouwd, uitgelegd, ontvuld, overdacht, bewonderd en vereerd te worden. De mens was geschapen met het vermogen om die geopenbaarde heerlijkheid te aanschouwen, Hem met zijn stem de verschuldigde lof te brengen, en het geluk te vinden in de aanbidding en liefde van zijn Maker. Dit was de *HEERE* welbehagelijk, en Hij was volmaakt tevreden met Zijn werk, 'toen de morgensterren tezamen vrolijk zongen, en al de kinderen Gods juichten' (Job 38:7). Zo werd

de schepping van hemel en aarde in zes dagen voltooid, iets wat de Schepper in een ogenblik had kunnen doen. Hij vond het echter meer in overeenstemming met Zijn majesteit en wijsheid om het geleidelijk aan te doen, steeds een stap verder; opdat wij op ons gemak al deze wonderen zouden kunnen beschouwen, en meer oog zouden hebben voor de heerlijkheden die daarin vertoond worden; en opdat we bij elke volgende en nog heerlijker stap des te meer met een dankbare bewondering vervuld zouden worden, en tot een aanbiddende lofprijzing zouden worden opgewekt.

† 1:1-31 Het verslag dat we in dit hoofdstuk vinden van de Auteur en Bron van alle dingen, is zo redelijk, overtuigend en verheven; en de zichtbare schepping zoals die nu nog bestaat, laat een zo grote wijsheid zien, zoveel kracht en aandacht voor de behoeften en het welzijn van alle schepselen, dat aan atheïsten en alle anderen die, met de Bijbel in de hand en de schepping voor ogen, de Schepper 'niet als God hebben verheerlijkt of gedankt' (Rom. 1:21), voor altijd elk excuus ontnomen is. Hun ongelooft en goddeloosheid zal op den duur even absurd en dwaas blijken te zijn als hun verdorvenheid. ◇ De Schepper van alle dingen is onbetwistbaar de enige Eigenaar en soevereine Heere van allen. Onze lichamen en zielen zijn van Hem, en niet van onszelf, want 'Hij heeft ons gemaakt, en niet wij' (Ps. 100:3). Hij heeft daarom ongetwijfeld het recht om over ons en al Zijn schepselen te beschikken zoals Hij wil. Wij moeten Hem reukenschap geven van het gebruik dat wij gemaakt hebben van al Zijn gaven, en we moeten onszelf nooit toestaan deze belangrijke waarheid uit het oog te verliezen; want dit besef is niet alleen in staat ons ervan te weerhouden om datgene wat wij van God hebben ontvangen, in de praktijk van de zonde te misbruiken, maar ook om ons ertoe aan te zetten alles wat we bezitten en genieten in dienst te stellen van onze milddadige Weldoener. Wij zouden onszelf er ook aan moeten gewennen om Zijn heerlijkheid te overdenken in elk